

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie
XVIII K 72/19 oraz przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie
II AKa 215/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 5 września 2024 r.

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. i art. 4 ust. 1b ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.
o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu
przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i
postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki,

**stwierdza swą niewłaściwość i skargę M. J.
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez
nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem
Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn. XVIII K 72/19 oraz
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie
w sprawie o sygn. II AKa 215/22 przekazuje do rozpoznania
według właściwości Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.**

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

Pismem z 17 kwietnia 2024 r. pełnomocnik skarżącego M. J. (dalej: „skarżący”) wniósł do Sądu Apelacyjnego w Warszawie skargę na przewlekłość postępowania karnego wnosząc o:

1. stwierdzenie, że przed Sądem I instancji tj. Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn. XVIII K 72/19, a następnie prowadzonej przez Sąd II Instancji tj. Sąd Apelacyjny w Warszawie nastąpiła przewlekłość postępowania naruszająca prawo skarżącego do rozpoznania jego sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki;

2. przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie kwoty 20 000 zł na rzecz skarżącego;

3. zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Skarżący wniósł o zwolnienie go z kosztów sądowych z uwagi na niemożliwość ich pokrycia bez uszczerbku koniecznego dla siebie i rodziny składając stosowne oświadczenie. W celu wykazania naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z akt Sądu I instancji a następnie Sądu II instancji.

Postanowieniem z 10 lipca 2024 r., VIII S 30/24 Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. i art. 4 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość uznał się niewłaściwym do rozpoznania skargi skarżącego na przewlekłość postępowania prowadzonego przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie II AKa 215/22 i skargę przekazał według właściwości do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W obecnym stanie prawnym zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze reguluje ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”).

Stosownie do art. 4 ust. 1b tejże ustawy, jeżeli skarga dotyczy przewlekłości postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym - właściwy do jej rozpoznania w całości jest sąd apelacyjny.

W przedmiotowej sprawie skarżący, działając przez profesjonalnego pełnomocnika, w żądaniu skargi ujętej w *petitum*, jednoznacznie oznaczył sądy, z którymi wiąże stwierdzenie przewlekłości. Wniósł on mianowicie o „stwierdzenie, że przed Sądem I instancji tj. Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie o sygn. XVIII K 72/19, a następnie prowadzonej przez Sąd II Instancji tj. Sąd Apelacyjny w Warszawie nastąpiła przewlekłość postępowania naruszająca prawo M. J. do rozpoznania jego sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki”. Jednocześnie w uzasadnieniu skargi skarżący wspomniał zdawkowo o przewlekłości, jaka – jego zdaniem – zaistniała przed Sądem Okręgowym. Wynika to z następujących fragmentów przytoczonych wypowiedzi skarżącego: „Postępowanie od dnia postawienia zarzutów M. J. tj. dnia 12.06.2015r. do dnia wydania wyroku przez Sąd II instancji tj. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XVIII K 72/19 (wyrok po uchyleniu sprawy i przekazaniu do ponownego rozpoznania) dnia 15.11.2021r., trwało łącznie 6 lat i prawie 5 miesięcy” oraz „Na koniec należy dodać, że całe postępowanie tj. od postawienia 1 zarzutu M. J. dnia 12.06.2015r., do dnia w którym ma zapaść prawomocne rozstrzygnięcie, tj. 12.04.2024r. – trwa łącznie 8 lat i 10 miesięcy”.

W ocenie Sądu Najwyższego tak ukształtowane żądanie jest dla niego wiążące (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 17 lipca 2014 r., III SPP 133/14;

8 maja 2024 r., I NO 60/23). Nie ma więc możliwości uznania właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznania niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe, należy uznać, że wobec obowiązywania art. 35 § 1 k.p.k. oraz art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość, sądem właściwym do rozpoznania wywiedzionej skargi w całości jest Sąd Apelacyjny w Warszawie, a nie – jak wskazuje Sąd Apelacyjny w Warszawie w postanowieniu z 10 lipca 2024 r. – Sąd Najwyższy.

Z tego też względu Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

[D.Z.]

[ms]